

WWW.AKOEDU.IR

اولین و با کیفیت ترین

کلاس های vip کنکور
آگادمی کنکور در ایران

جهت دریافت برنامه ی شخصی سازی شده یک هفته ای رایگان کلیک کنید و یا به شماره ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴ عدد ۱ را ارسال کنید.

۵۰ تست ادبیات دهم درس ۱۲ ترکیبی

۱. ابیات زیر مصداق کدام ضرب‌المثل است؟

«مگسی گفت عنکبوتی را
گفت اگر در کمند من افتی
که این چه ساق است و ساعد باریک
پیش چشمت جهان کنم تاریک»

- ۱) حال هرکس موافق قال است
۲) درشتی ز کس نشنود نرم‌گوی
۳) دشمن نتوان حقیر و بیچاره شمرد
۴) دشمن چه کند چو مهربان باشد دوست؟

۲. مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) نماند ایچ با روی خورشید رنگ
۲) به شهر تو شیر و نهنگ و پلنگ
۳) خروش سواران و اسبان ز دشت
۴) برفتند از آن جای شیران نر
به جوش آمده خاک، بر کوه و سنگ
سوار اندر آیند هر سه به جنگ؟
ز بهرام و کیوان همی برگذشت
عقاب دلاور برآورد پر

۳. در میان گروه کلمات زیر معنای چند واژه نادرست است؟

«گبر: لباس جنگی / کوس: طبل بزرگ / باره: اسب / خیره خیر: بیهوده / خدنگ: احمق / مزیح: شوخی / گرد: پهلوان / کیوان: سیاره زحل / فسوس: افسوس خوردن»

- ۱) یک
۲) دو
۳) سه
۴) چهار

۴. کدام گزینه می‌تواند معنایی مناسبی برای تعداد بیشتری از واژه‌های زیر باشد؟

«شبه، بعینه، بسنده، ویله، فراز آمدن، گبر»

- ۱) نظیر، شایسته، زره، دلاور
۲) مانند، کافی، ناله، کم‌عقلی
۳) عیناً، آراسته، حصار، نوعی لباس جنگی
۴) مانند، کامل، نزدیک آمدن، خفتان

۵. کدام یک از ابیات با بیت زیر تقابل مفهومی دارد؟

«چو رهام گشت از گشانی ستوه
بیچید زو روی و شد سوی کوه»

- ۱) چو از جنگ رستم بیچید روی
۲) نه نیروی جنگ و نه راه گریز
۳) تهمتن برآشفت و با توس گفت
۴) از ایشان فراوان بخت و بگشت
گریزان همی رفت پر خاشجوی
چه با خویشان کرد باید ستیز
که رهام را جام باده‌ست جفت
پیاده بیچید و نمود پُشت

۶. فردوسی در بیت «یکی تیر الماس پیکان چو آب / نهاده بر او چارپَر عقاب» چه نوع تیری را توصیف می‌کند؟

- ۱) تیز - زیبا
۲) سریع‌الحرکت - گران‌قیمت
۳) زهرآگین - شفاف
۴) برنده - سریع‌الحرکت

۷. کدام توضیح درست است؟

- ۱) ز قلب سپاه اندر آشفت طوس / بزد اسپ، کاید بر اشکبوس (حرکت پهلوان ایرانی برای مبارزه با دشمن)
۲) چو رهام گشت از گشانی ستوه / بیچید زو روی و شد سوی کوه (سریچی رهام از کشانی)
۳) برآهیخت رهام، گرز گران / غمی شد ز پیکار، دست سران (غمگین شدن دو پهلوان)
۴) به گرز گران، دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد، سپهر آبنوس (محکمی زمین، روشنی آسمان)

۸. با توجه به بیت «مرا مادرم نام مرگ تو کرد
زمانه مرا پتک ترگ تو کرد» کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) دو جمله‌ی چهارجزئی مفعول و متمم
۲) دو جمله‌ی سه‌جزئی با مسند
۳) دو جمله‌ی چهارجزئی با مفعول و مسند
۴) دو جمله‌ی سه‌جزئی با مفعول

۹. معنای چند واژه در کمانک روبه روی آن درست نیامده است؟ (با تغییر)

هژیر (هشیار)، مدبّر (چاره گر)، پدram (افسرده)، جاه (درجه)، کاموس (پادشاه تورانی)، بردمیدن (برخاستن)، تاوان (غرامت)، کیش (تیردان)، غارب (میان دو کتف)

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۰. املائی کدام لغت برای جای خالی مناسب است؟

- ۱) تیری که زدی بر دلم از غمزه خطا رفت
 ۲) اولاد خویش را که شفیعان محشرند
 ۳) زخم شمشیر غمت را به شکیبایی و عقل
 ۴) مرد نقال از صدایش می بارید / و نگاهش مثل خنجر بود (زجّه)

۱۱. در عبارت زیر چند غلط املائی دیده می شود؟

«هر که از شعاع عقل غریزی بهره مند شد و استماع سخن ناصحان را شعار ساخت اقبال او چون سایه چاه پایدار باشد نه چون نور ماه در زوال و دست مریخ صلاح نصرتش صیقل کند.»

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۲. آرایه های بیت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

«عنان باد نخواهم ز دست داد کنون گسسته باد که در دست نیست جز بادم»

- ۱) جناس تام - استعاره - کنایه - واج آرای
 ۲) جناس ناقص - واج آرای - تشبیه - تکرار
 ۳) کنایه - واج آرای - مجاز - تشبیه
 ۴) جناس ناقص - تشبیه - کنایه - مجاز

۱۳. آرایه نوشته شده در مقابل کدام بیت نادرست است؟

- ۱) خروش سواران و اسبان ز دشت
 ۲) بر آویخت رهام با اشکبوس
 ۳) چو رهام گشت از کشانی ستوه
 ۴) کشانی بدو گفت: با تو سلیح
- ۱) ز بهرام و کیوان همی بر گذشت «اغراق»
 ۲) برآمد ز هر دو سپه، بوق و کوس «مجاز»
 ۳) بیچید زو روی و شد سوی کوه «ایهام»
 ۴) نینم همی جز فسوس و مزیح «تناسب»

۱۴. کدام گزینه از حکایت زیر، دریافت نمی شود؟

ذوالنون پادشاهی را گفت: «فلان عامل که فرستاده ای به فلان ولایت بر رعیت درازدستی می کند.» گفت: «روزی سزای او بدهم.» گفت: «بلی، روزی سزای او بدهی که مال از رعیت تمام ستنده باشد پس به زجر و مصادره از وی بازستانی و در خزینه نهی، درویش و رعیت را چه سود دارد؟»

- ۱) تأخیر در مجازات حاکمان ستمگر سبب تضييع حقوق صاحبان حق است.
 ۲) مجازات و مصادره اموال حاکمان ظالم برای اجرای عدالت، لازم و کافی است.
 ۳) مصادره اموال حاکمان غارتگر، به نفع خزانه پادشاه، نوعی مشارکت پادشاه در غارت مال مردم است.
 ۴) مجازات حاکمان متجاوز به حقوق مردم، بدون بازگرداندن اموال مردم به خودشان، نوعی بی عدالتی است.

۱۵. در کدام بیت، تصویری متضاد با تصویر این مصراع دیده می شود؟ «عنان را گران کرد و او را بخواند»

- ۱) چون عنان صبر بردی از کفم
 ۲) خدمت کند عنان و رکاب تو را فلک
 ۳) بگفت و به گرز گران دست برد
 ۴) فتح را نیست بریده ز رکاب تو رکاب
- ۱) یک زمان درکش عنان بارگی
 ۲) چون دست در عنان زنی و پای در رکاب
 ۳) عنان باره تیزتگ را سپرد
 ۴) بخت را نیست گسسته ز عنان تو عنان

۱۶. در کدام یک از گزینه های زیر تمام واژه ها در یک شبکه معنایی قرار می گیرند؟

- ۱) خود - زره - پتک - سندروس - گرز
 ۲) کمان - شست - زه - پیکان - عنان
 ۳) توسن - گمیت - عنان - بارگی - سُم
 ۴) خدنگ - آبنوس - سندروس - شست - سپهر

۱۷. معنی واژه «قلب» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) خیال شهسواری پخت و شد ناگه دل مسکین
۲) تو که کیمیا فروشی نظری به قلب ما کن
۳) از آن پس خروشیدن، ناله خاست
۴) تهمت به قلب اندر آمد نخست
- خداوندا نگه دارش که بر قلب سواران زد
که بضاعتی نداریم و فکنده ایم دامی
ز قلب و چپ لشکر و دست راست
زمین را به خون دلیران بشُست

۱۸. در کدام بیت ایهام تناسب دیده نمی شود؟

- ۱) رنگ دستت نه ز حناست که خون دل ماست
۲) ببین که تخت سلیمان چگونه شد بر باد
۳) مرا شکر منه و گل مریز در مجلس
۴) به من نموده نشان دل مرا به دهان
- خوردن خون دل خلق به دستان تا چند؟
اگر چه بود به فرمان او طیور و وحوش
میان خسرو و شیرین شکر کجا گنجد؟
به من نموده خیال تن مرا به میان

۱۹. در کدام گزینه مفهوم «رجز خوانی» دیده نمی شود؟

- ۱) تهمت چنین داد پاسخ که نام
۲) تهمت بر آشفت و با طوس گفت
۳) خروشید: کای مرد رزم آزمای
۴) پیاده ندیدی که جنگ آورد؟
- چه پرسى؟ کزین پس نبینی تو کام
که رهام را جام باده است جفت
هماوردت آمد مشو باز جای
سر سرکشان زیر سنگ آورد؟

۲۰. معنای واژه «گران» در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) به گرز گران دست برد اشکبوس
۲) راهی بزن که آهی بر ساز آن توان زد
۳) بعد از کیان به ملک سلیمان نداد کس
۴) من و هم صحبتی اهل ریا دورم باد
- زمین آهنین شد سپهر آبنوس
شعری بخوان که با او رطل گران توان زد
این ساز و این خزینه و این لشکر گران
از گرانان جهان رطل گران ما را بس

۲۱. کدام بیت با متن زیر قرابت مفهومی دارد؟

«پادشاهی را گفت: شنیده ام فلان عامل را که فرستاده ای به فلان ولایت، بر رعیت درازدستی می کند و ظلم روا می دارد. گفت: روزی سزای او بدهم. گفت: بلی، روزی سزای او بدهی، که مال رعیت تمام سته باشد.»

- ۱) عدل را در وقت ظلم ای محتسب منظور دار
۲) با رعیت صلح کن وز جنگ خصم ایمن نشین
۳) پادشاهی کاو روا دارد ستم بر زیر دست
۴) پادشاهی نیست آن کز روی غفلت چندگاه
- حد ما گر می زنی باری به چوب تاک زن
زان که شاهنشاه عادل را رعیت لشکر است
دوستدارش روز سختی دشمن زور آور است
بر سر از دود دل درویش افسر داشتن

۲۲. معنی جمله مشخص شده در عبارت زیر چیست؟
پادشاه خجل گشت و دفع مضرت عامل بفرمود در حال ،

- ۱) در همان جا ، فرمان داد که عامل این فتنه را پیدا کنند .
۳) فرمان داد تا شخص زیان رساننده را مجازات کنند .
- ۲) فوری دستور داد که آن حاکم ظالم را عزل کردند.
۴) در همان موقعیت به بررسی ظلم و ستم آن والی پرداخت .

۲۳. در کدام گزینه ویژگی سبکی «دو حرف اضافه برای یک متمم» وجود ندارد؟

- ۱) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد
۲) میندار این شعله افسرده گردد
۳) به رستم بر آن که بیارید تیر
۴) کمان به زه را به بازو فکند
- بیداد ظالمان شما نیز بگذرد
که بعد از من افروزد از مدقن من
تهمت بدو گفت: بر خیره خیر
به بند کمر بر بزد تیر چند

۲۴. کدام یک از کلمات زیر ممال نیست؟

- ۱) رکیب
۲) حجیب
۳) شکیب
۴) سلیح

۲۵. واژگانی که درست معنی شده‌اند، در کدام گزینه آمده است؟

(تیمار: حمایت و نگاهداشت)، (ضایع: تلف)، (عمله: کارگر)، (تالاب: مرداب)، (عَلَم: درد)، (ادیب: نویسنده)، (قیم: سرپرست)، (مرمت: مردانگی و جوانمردی)، (خلف صدق: فرزند درست کار)، (کرای: کرایه)، (کَلَه: کلاه خود)، (شندر غاز: پول غیر کاغذی)

- ۱ تیمار - ضایع - قَیم - کرای ۲ تیمار - تالاب - قَیم - شندر غاز ۳ ضایع - عمله - کله - کرای ۴ علم - ادیب - خلق صدق - قَیم

۲۶. در کدام گزینه غلط املائی دیده می‌شود؟

- ۱ خواست کز آن ورطه قدم در کشد
۲ وصولت حیدری را / دست مایه شادی کودکانه‌شان کردی
۳ کشانی بدو گفت با تو سلیح
۴ شربتی آب از آن ضلال چو نوش
۱ خویشتن از حادثه برتر کشد
۲ نینم همی جز فسوس و مزیح
۳ یا به همت ببخش یا بفروش

۲۷. مفهوم «رجز خوانی» در تمام گزینه‌ها موجود است، به جز

- ۱ سزد گر بداری سرش در کنار
۲ پیاده مرا زان فرستاد طوس
۳ هم اکنون تو را ای نبرده سوار
۴ به لشگر چنین گفت کاموس گرد
۱ زمانی برآسایی از کارزار
۲ که تا اسپ بستانم از اشکیوس
۳ پیاده بیاموزمت کارزار
۴ که گر آسمان را نباید سپرد

۲۸. از مفهوم کدام بیت، «پرتاب تیر و به هدف خوردن آن» دریافت می‌شود؟

- ۱ چو بوسید پیکان سر انگشت اوی
۲ کمان را بمالید رستم به چنگ
۳ چو سو فارش آمد به پهنای گوش
۴ بزد بر بر و سینه‌ی اشکیوس
۱ گذر کرد بر مهره‌ی پشت اوی
۲ به شست اندر آورده تیر خدنگ
۳ ز شاخ گوزنان بر آمد خروش
۴ سپهر آن زمان دست او داد بوس

۲۹. در بیت زیر معنای واژه‌های مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- «کشانی بدو گفت با تو سلیح»
۱ سلاح جنگی - ریشخند - شوخی ۲ درستی - افسوس - شوخی ۳ درست - خنده - شوخی ۴ دانا - مسخره کردن - بازی
۱ بین تا هم اکنون سر آری زمان «مفعول»
۲ تنی لرلرزان و رخ سندروس «نهاد»
۳ چنان شد که گفتی ز مادر نژاد «نهاد»
۴ زمانی بر آسایی از کارزار «متمم»

۳۰. نقش دستوری واژه مشخص شده در کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ بدو گفت رستم که تیر و کمان
۲ کمان را به زه کرد زود اشکیوس
۳ کشانی هم اندر زمان جان بداد
۴ سزد گر بداری سرش در کنار
۱ به لشکر، چنین گفت کاموس گرد
۲ تهمتن چنین داد پاسخ که نام
۳ مرا مادرم نام، مرگ تو کرد
۴ کشانی بدو گفت بی‌بارگی

۳۱. در کدام گزینه واژه مشخص شده به درستی معنی نشده است؟

- ۱ که گر آسمان را نباید سپرد «واگذار کردن»
۲ چه پرسى کزین پس نینى تو کام «آرزو»
۳ زمانه مرا پتک ترگ تو کرد «کلاه‌خود»
۴ به کشتن دهی سر به یکبارگی «اسب»
۱ همه تیغ و ساعد ز خون بود لعل
۲ تهمتن چنین داد پاسخ بدوی
۳ کشانی بدو گفت با تو سلیح
۴ برآهیخت رهام با گرز گران

۳۲. کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

- ۱ خروشان دل خاک در زیر نعل
۲ که ای بیهوده مرد پرخاش جوی
۳ نینم همی جز فسوس مزیح
۴ غمی شد ز پیکار است سران

۳۳. با توجه به معنی، املاي چند واژه نادرست است؟

توسن = اسب سرکش، ترگ = کلاه خود، حماورد = رقیب، فراغ = جدایی، کوس = طبل بزرگ، وقاهت = بی شرمی

- ۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

۳۴. املاي کدام کلمه با توجه به معنای آن غلط است؟

- ۱) نقض: دلکش ۲) زلت: لغزش ۳) سنان: سرنیزه ۴) سلیح: اسلحه

۳۵. در عبارت زیر املاي کدام واژه نادرست است؟

«گرگ با خود گفت: هنگام مراقبت فرصت و روز جمع ذخیرت است و به مصلحت حال آن نزدیک تر است که امروز با زه کمان بگزرانم و این گوشت های تازه را در کنجی برم و برای ایام محنت گنجی سازم.»

- ۱) زه ۲) محنت ۳) بگزرانم ۴) ذخیرت

۳۶. در کدام گزینه معنای «کام» متفاوت است؟

- ۱) خلاف رای صواب است و نقض عهد اولوالالباب که ذوالفقار علی در نیام و زبان سعدی در کام
۲) باش تا دستش ببندد روزگار پس به کام دوستان مغزش برآر
۳) جهان به کام من اکنون شود که دور زمان مرا به بندگی خواجه جهان انداخت
۴) گل در بر و می در کف و معشوق به کام است سلطان جهانم به چنین روز غلام است

۳۷. در گروه واژگان زیر چند غلط املايي وجود دارد؟

«عنان اسب»، «رخ سندروس»، «الماس پیکان»، «سلیح جنگ»، «ذوالنون مصری»، «لشکر ملک»

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۳۸. در کدام گزینه به معنای درست واژگان «زه، بهرام، گرد، کوس» اشاره شده است؟

- ۱) چله کمان، سیاره مشتری، نوعی لباس جنگی، طبل بزرگ
۲) وتر، سیاره مریخ، پهلوان، دهل
۳) کمان، سیاره زحل، دلیر، طبل
۴) احسنت، زهره، نوعی زره جنگی، دهل بزرگ

۳۹. آرایه های بیت زیر، کدام اند؟

خط عذار یار که بگرفت ماه از او / خوش حلقه ای است لیک به در نیست راه از او

- ۱) تشبیه، تمثیل، اغراق، مجاز ۲) تشبیه، کنایه، حسن تعلیل، مجاز ۳) استعاره، تشبیه، ایهام، حسن تعلیل ۴) استعاره، جناس، مجاز، حسن تعلیل

۴۰. در کدام گزینه آرایه های به کار رفته در بیت نادرست ذکر شده است؟

- ۱) خیزید و خز آرید که هنگام خزان است باد خنک از جانب خوارزم وزان است (واج آرایي، مراعات نظیر)
۲) نه عجب که قلب دشمن شکنی به روز هیجا تو که قلب دوستان را به مفارقت شکستی (ایهام، تضاد)
۳) تا دل به تو پیوستم، راه همه دربستم جایی که تو بنشیني، بس فتنه که برخیزد (کنایه، استعاره)
۴) صبا گر چاره داری وقت وقت است که درد اشتیاقم قصد جان کرد (تشخیص، واژه آرایي)

۴۱. نهادهای بیت زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«مرا مادرم نام مرگ تو کرد / زمانه مرا پتک ترگ تو کرد»

- ۱) مرگ - زمانه ۲) مادرم - زمانه ۳) من - نام ۴) نام - زمانه

۴۲. در بیت زیر واژه «ستوه» به همۀ معنی ها به جز آمده است.

«چو رهام گشت از کشانی ستوه / بیچید زو روی و شد سوی کوه»

- ۱) ملول ۲) خسته ۳) ناتوان ۴) عصبانی

۴۳. در کدام گزینه غلط املائی وجود ندارد؟

- ۱) کُشانی بدو گفت: بی‌باره‌گی
۲) به گرز گران دست برد اشکیوس
۳) خروش سواران و اسپان ز دشت
۴) پیاده، به از چون تو پانصد سوار
- به کشتن دهی سر، به یکبارگی
زمین آهنین شد سپهر آبنوس
ز بهرام و کیوان، همی برگزشت
بدین روز و این گردش کارزار

۴۴. کدام گزینه معنی واژه نسیان است؟

- ۱) فراموشی
۲) دورویی
۳) سرکشی
۴) اتفاق بد

۴۵. کدام آرایه ادبی در بیت «بشد تیز رُهام با خُود و گبر / همی گرد رزم اندر آمد به ابر» مشهود نیست؟

- ۱) کنایه
۲) جناس
۳) تشبیه
۴) تناسب

۴۶. در کدام بیت تعداد نهادهای جدا (نهادی که حذف نشده) بیشتر است؟

- ۱) سری به صحبت بیچارگان فرود آور
۲) خیال در همه عالم برفت و باز آمد
۳) به جان دوست که دشمن بدین رضا ندهد
۴) وگر تو جور کنی رای ما دگر نشود
- همین قدر که بپوسند خاک پای را
که از حضور تو خوش تر ندید جایی را
که در به روی ببندند آشنایی را
هزار شکر بگویم هر جفایی را

۴۷. آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

«تُرک آهوچشم ای آهو چشمت شیرگیر / صید آهوئی توام بر صید خویش آهو مگیر»

- ۱) استعاره، اغراق، کنایه، ایهام
۲) استعاره، تشبیه، جناس تام، کنایه
۳) جناس ناقص، تشبیه، استعاره، مجاز
۴) تشبیه، جناس ناقص، اغراق، ایهام

۴۸. در کدام گزینه نمی‌توان «طنز» یافت؟

- ۱) پیام دادم و گفتم بیا خوشم می‌دار
۲) گناه اگر چه نبود اختیار ما حافظ
۳) ز پادشاه و گدا فارغم بحمد الله
۴) تو را ببینم و خواهم که خاک پای تو باشم
- جواب دادی و گفتمی که من خوشم بی تو
تو در طریق ادب باش گو گناه من است
گدای خاک در دوست پادشاه من است
مرا ببینی و چون باد بگذری که ندیدم

۴۹. چند واژه نادرست معنی شده است؟

(معمّر: سالخورده)، (توسن: اسب رام)، (تمکن: احترام گذاشتن)، (طرفه: شگفت آور)، (کهر: اسبی که به رنگ سیاه است)، (معاصی: آسیب‌ها)، (خودرو: خودسر)، (متلألئ: درخشان)، (بلامعارض: بی‌عیب)، (ادبار: بدبختی)

- ۱) سه
۲) چهار
۳) پنج
۴) شش

۵۰. ابیات کدام گزینه‌ها با یکدیگر تناسب معنایی دارند؟

- الف) عمری که ز رفتنش چنین بی‌خبرم
ب) ز پیری را دانستی در اسرار
ج) دم شد سرد و دل برخاست از دست
د) سرفروتنی انداخت پیریم در پیش
ه) بجو پیری اگر تو مرد راهی
- بگذشت چو باد پیری آمد به سرم
ترا پیدا بودن اعیان ز گفتار
که بر فرقم ز پیری برف بنشست
پس از غرور جوانی و دست بالایی
که باشد پیر همچون روشنایی

- ۱) الف، ج
۲) الف، د
۳) ب، ه
۴) ج، ه

پاسخنامه تشریحی

۱. گزینه ۳ این دو بیت ناظر به این مفهوم است که هیچ دشمنی را نباید بر اساس ظاهرش قضاوت کرد؛ چراکه عنکبوت خرد و ضعیف هم با تار استوارش می تواند خطرناک باشد.
۲. گزینه ۲ گزینه های ۱ و ۳ و ۴ هر سه به مفهوم شدت و سهمگین بودن جنگ دلالت دارند، اما در گزینه ۲ چگونگی جنگیدن (پیاده یا سواره) مطرح می گردد.
۳. گزینه ۲ ویرایش معانی نادرست:
خندنگ: درختی بسیار سخت، محکم و صاف که از چوب آن نیزه، تیر، زین اسب و مانند آنها می سازند
فسوس: مسخره کردن
۴. گزینه ۴ (شایسته و دلاور)، (کم عقلی) و (آراسته و حصار) معانی ای هستند که در گزینه های ۱ و ۲ و ۳، آمده اند ولی واژه متناسب با آن در صورت سوال نیست. بیشترین معانی مناسب با واژه های صورت سؤال در گزینه ۴ آمده است.
شبه: بعینه، مانند/ بسنده: کامل/ فراز آمدن: نزدیک آمدن/ گبر: خفتان
۵. گزینه ۴ مفهوم بیت سؤال در مورد فرار کردن رهام به خاطر قدرت بالای اشکبوس است، مفهوم مقابل این بیت که پایداری در جنگ و فرار نکردن است، به وضوح در بیت ۴ دیده می شود.
مفهوم گزینه های ۱ و ۲، که دقیقاً با بیت صورت سؤال یکسان است، بیت ۳، هم درباره دوری رهام از جنگ و پایداری و خوشگذرانی اوست.
۶. گزینه ۴ تیرالماس پیکان یعنی بسیار تیز و برنده و برای بهتر و سریع تر حرکت کردن تیر به سمت هدف از پره های عقاب در انتهای تیر استفاده می کردند.
۷. گزینه ۱ سایر گزینه ها: ۲: شکست و فرار رهام / ۳: خسته شدن دو پهلوان / ۴: سخت شدن زمین و غبارآلود شدن آسمان
۸. گزینه ۳ مادرم و زمانه ← نهاد نام من و من ← مفعول مرگ تو و پتگ ترگ تو ← مسند کرد ← فعل
۹. گزینه ۲ پدرام: شاد، نیکو، آراسته (پژمان: غمگین و افسرده)
کاموس: از فرماندهان زیردست افراسیاب؛ افراسیاب پادشاه تورانیان بود.
۱۰. گزینه ۲ ورطه به معنای زمین پست، مهلکه و محل هلاکت با همین املا صحیح است.
گزینه ۱: با توجه به واژه خطا املا صواب به معنی «صحیح و درست»، صحیح است.
گزینه ۳: با توجه به زخم شمشیر املا مرهم به معنی دوا و دارو صحیح است.
گزینه ۴: املا صحیح به معنی ناله و شیوه صحیح است.
۱۱. گزینه ۱ «صلاح، به معنای «درستکاری» است در حالی که باتوجه به معنای عبارت «صلاح، مناسب است.
۱۲. گزینه ۱ جناس تام: باد= باد اول: «باد هوا» / باد دوم: فعل دعایی
استعاره: عنان باد اضافه استعاری (استعاره مکنیه) و استعاره است.
کنایه: از دست دادن عنان و باد در دست بودن هر دو کنایه هستند.
واج آرایبی: واج «د» بیش از اندازه به کار رفته است و واج آرایبی ایجاد کرده است. همچنین در بیت جناس ناقص (باد - داد) و تکرار نیز وجود دارد.
۱۳. گزینه ۳ گزینه ۱: بزرگنمایی و اغراق در مصراع دوم
گزینه ۲: بوق و کوس مجازاً صدای بوق و کوس
گزینه ۴: فسوس و مزیح «مراعات نظیر و تناسب»
۱۴. گزینه ۲ در عبارت آمده در صورت سؤال خطاب ذواتون به پادشاه است و او از عامل شاه شکایت و پس از شنیدن پاسخ او، خود شاه را هم در مذمت می کند. در این عبارت صحبتی از مصادره اموال حاکمان نشده است.
۱۵. گزینه ۳ «سپردن عنان» به اسب، یعنی به اسب اجازه دادن که با نهایت سرعتش بتازد که نقطه مقابل گران کردن و کشیدن افسار اسب است.
گزینه ۴: می گوید فتح و بخت همیشه همراه و هم عنان تو هستند.
۱۶. گزینه ۳ تمام واژگان موجود در گزینه ۳ در یک شبکه معنایی قرار می گیرند و همگی در مورد اسب و لوازم سوارکاری هستند.
توسن: اسب نا آرام و وحشی / کُیمیت: اسبی با موهای مایل به سرخ / عنان: افسار اسب / بارگی: اسب و مرکب / شُم: پاهای اسب
گزینه ۱ ← سندروس: به معنی صمغی زرد رنگ
نادرستی های موجود در گزینه های دیگر: گزینه ۲ ← عنان: افسار اسب
گزینه ۴ ← سندروس: به معنی صمغی زرد رنگ و سپهر: به معنی آسمان
۱۷. گزینه ۲ در گزینه ۲ «قلب» در معنای «دل» عضوی از بدن آمده است که می توان با دقتی بر روی آرایه ایهام تناسب قلب را با توجه به وجود کلمه کیمیا در معنای سکه تقلبی هم پذیرفت.
اما در گزینه های ۱ و ۳ و ۴ قلب در معنای مرکز و میانه سپاه آمده است.
نکته: از معانی دیگر واژه قلب می توان به دگرگونی، واژگون شدن، فریب و مکر و حيله هم اشاره کرد.
۱۸. گزینه ۴ «دستان» در گزینه نخست، «بر باد شدن» در گزینه دوم و «شکر» در مصراع دوم گزینه سوم (بررسی بیشترش با خودتان).
راستی در بیت چهارم دو مورد اغراق آشنا داریم، آن دو را هم بیابید.
۱۹. گزینه ۲ بیت گزینه ۲، عصبانیت رستم از نحوه جنگیدن رهام را مطرح می کند که این قضیه را با طوس فرمانده میدان مطرح می کند.
۲۰. گزینه ۳ در گزینه های دیگر «گران» به معنای سنگین و در این گزینه به معنای «انبوه» فراوان است.
۲۱. گزینه ۱ عدالت در هنگام مناسبت نتیجه می دهد و این مفهوم هم در صورت سوال و هم در گزینه ۱ آمده است.
۲۲. گزینه ۲ درحال: فوراً/ عامل: حاکم
۲۳. گزینه ۲ در این گزینه در مصراع دوم دو حرف اضافه به کار رفته است ولی نه برای یک متمم. بلکه هر حرف اضافه مخصوص یک واژه یا متمم است. اما در گزینه های دیگر برای هر متمم ۲ حرف اضافه آمده است.
گزینه ۱: به جهان در
گزینه ۳: به رستم بر

- گزینه (۴): به بند کمر بر
۲۴. گزینه ۳ رکیب ← رکاب حجب ← حجاب سلیح ← سلاح
۲۵. گزینه ۱ کلماتی که نادرست معنا شده‌اند: عمله: جمع عامل است / تالاب: آبگیر، برکه / غم: رایت، بیرق (آلم: درد) / ادیب: سخن‌دان، سخن‌شناس / مرمت: اصلاح و رسیدگی / خلق صدق: جانشین راستین / کله: برآمدگی پشت پای اسب / شندر غاز: پول اندک و ناچیز
۲۶. گزینه ۴ در گزینه (۴) زلال به معنی گوارا درست است. ضلال به معنی گمراهی است با توجه به معنی مشخص می‌شود که املای این واژه صحیح نیست.
۲۷. گزینه ۴ در این سؤال گزینه «۴» به خاطر وجود فعل گفت از طرف کاموس، پهلوان تورانی، ممکن است دانش آموزان به اشتباه بیفتند. و گرنه در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» با دانستن کلیت داستان متوجه خواهید شد که همه ابیات رجز خوانی بین رستم و اشکبوس است.
۲۸. گزینه ۱ وقتی پیکان تیر به سر انگشتان چپ او رسید و سپس رها شد از مهره‌ی پشت اشکبوس عبور کرد (کنایه از به هدف خوردن تیر)
۲۹. گزینه ۱ تنها در این گزینه همه واژه‌ها درست معنا شده‌اند.
- سلیح: مُمال سلاح است و مزیح: مُمال مزاح
۳۰. گزینه ۳ مادر ← متمم
۳۱. گزینه ۱ سپردن: طی کردن
۳۲. گزینه ۳ صلیح ← سلیح
۳۳. گزینه ۲ واژه‌های غلط: هم‌آورد = رقیب فراق = جدایی وقاحت = بی‌شرمی
۳۴. گزینه ۱ «نغز» به معنای «دلکش» است.
۳۵. گزینه ۳ بگذرانم
۳۶. گزینه ۱ در این گزینه «کام» به معنای «دهان» و در گزینه‌های دیگر به معنای «مراد و خواسته» است.
۳۷. گزینه ۱ رخ سندروس ← رخ سندروس
۳۸. گزینه ۲ زه: چله کمان، وتر / بهرام: سیاره مریخ / گرد: دلیر و پهلوان / کوس: طبل بزرگ، دهل
۳۹. گزینه ۳ بیت سؤال تمثیل و مجاز ندارد. / گزینه «۱»: استعاره: ماه از خط عذار یار گرفته (تشخیص: استعاره) / تشبیه: خط عذار یار مثل حلقه‌ای زیباست. / ایهام: بگرفت (تار شد، اخذ کرد و الگو گرفت) / حسن تعلیل: علت خسوف، خط عذار یار است.
۴۰. گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها: در گزینه «۳» استعاره به کار نرفته است. / دل بستن: کنایه از عاشق شدن. در گزینه «۱» واج آرایبی حروف (خ) و (ز) و همینطور مراعات نظیر بین واژه‌های (خ، ح، خزان، باد خنک). گزینه «۲» واژه (قلب) دوم دو معنی دارد: یکی به معنای میانه سپاه و لشکر و یکی به معنای قلب تپنده جاندار، و تضاد بین واژه دشمن و دوست. گزینه «۴» شاعر باد صبا را مخاطب قرار می‌دهد و از آرایه تشخیص استفاده می‌کند، همینطور تکرار واژه (وقت) که واژه آرایبی نامیده می‌شود.
۴۱. گزینه ۲ مرا مادر نام مرگ تو کرد ← مادرم نام مرا مرگ تو کرد.
- زمانه مرا پتک ترگ تو کرد.
- نهاد
۴۲. گزینه ۴ با توجه به معنای بیت سه گزینه دیگر با «ستوه» مطابقت دارد.
۴۳. گزینه ۲ بی‌باره‌گی ← بی‌بارگی برگزشت ← برگذشت کارزار ← کارزار
۴۴. گزینه ۱ نسیان: فراموشی
۴۵. گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): کنایه ← شدت جنگ گزینه (۲): ابر و گبر ← جناس گزینه (۴): خود و گبر و رزم ← تناسب
۴۶. گزینه ۴ نکته: برای تعیین نقش کلمات در شعر، ابتدا اجزای جمله را به شکل عادی و امروزی مرتب کنید.
- گزینه «۱»: ---
- گزینه «۲»: خیال
- گزینه «۳»: دشمن
- گزینه «۴»: تو / رای ما
۴۷. گزینه ۲ استعاره: آهوی سوم (چشم) / تشبیه: آهو چشم، من صید توام / جناس تام: آهو (غزال، عیب) / کنایه: شیرگیر (پر قدرت و شجاع).
۴۸. گزینه ۳ گزینه «۳» شاعر می‌خواهد ارادت خود به معشوق را اثبات کند. اما در سایر گزینه‌ها: گزینه «۱» حاضر جوابی معشوق باعث به وجود آمدن طنز شده است. گزینه «۲» شاعر با بحث «جبر و اختیار» شوخی می‌کند. گزینه «۴» ارادت شاعر به معشوق و در مقابل بی‌اعتنایی معشوق، با زبان طنز بیان شده است.

۴۹. گزینه ۳ معنی درست کلمات:

(توسن: اسب سرکش)، (تمکن: توانگری)، (کهر: اسبی که به رنگ سرخ تیره است)، (معاصی: گناهان)، (بلا معارض: بی رقیب)

۵۰. گزینه ۳ در ابیات گزینه (ب) و (ه) به دانا بودن انسان (پیر) اشاره شده است و (روشنایی) به آگاهی اشاره دارد.

اما خصوصیات مطرح شده در دیگر گزینه‌ها:

(الف) بی خبری از گذر عمر در جوانی و (پیر) شدن.

(ج) اشاره به ضعف و سستی در (پیری) و سفید شدن موی سر، مانند برف

(د) غرور داشتن در جوانی، که در وقت (پیری) به فروتنی تبدیل می‌شود.

پاسخنامه کلیدی

۱ . ۳	۹ . ۲	۱۷ . ۲	۲۵ . ۱	۳۳ . ۲	۴۱ . ۲	۴۹ . ۳
۲ . ۲	۱۰ . ۲	۱۸ . ۴	۲۶ . ۴	۳۴ . ۱	۴۲ . ۴	۵۰ . ۳
۳ . ۲	۱۱ . ۱	۱۹ . ۲	۲۷ . ۴	۳۵ . ۳	۴۳ . ۲	
۴ . ۴	۱۲ . ۱	۲۰ . ۳	۲۸ . ۱	۳۶ . ۱	۴۴ . ۱	
۵ . ۴	۱۳ . ۳	۲۱ . ۱	۲۹ . ۱	۳۷ . ۱	۴۵ . ۳	
۶ . ۴	۱۴ . ۲	۲۲ . ۲	۳۰ . ۳	۳۸ . ۲	۴۶ . ۴	
۷ . ۱	۱۵ . ۳	۲۳ . ۲	۳۱ . ۱	۳۹ . ۳	۴۷ . ۲	
۸ . ۳	۱۶ . ۳	۲۴ . ۳	۳۲ . ۳	۴۰ . ۳	۴۸ . ۳	

